

ZADEVA: LOKALNI ENERGETSKI KONCEPT OBČINE ŠENČUR –PREDLOG ZA SPREJEM

1. Pravna podlaga

Lokalni energetska koncept (LEK) je dokument, ki skladno z nacionalnim energetska programom opredeljuje načrt razvoja energetike v lokalni skupnosti.

Obveznost glede izdelave lokalnega energetska koncepta opredeljuje Energetska zakon in spremembe zakona, ki v 17. členu izvajalce energetska dejavnosti in lokalne skupnosti zavezuje, da v svojih razvojnih dokumentih načrtujejo obseg porabe ter način oskrbe z energijo v skladu z nacionalnim energetska programom in energetska politiko RS.

Vsebina, način priprave in spremljanja ter vrednotenja LEK je predpisana znotraj Pravilnika o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetska konceptov (Uradni list RS, št. 74/09, 03/11).

2. Namen in cilji izdelave LEK

Z LEK se celovito ocenijo možnosti ter predlagajo rešitve pri načrtovanju strategije občinske energetska politike v prihodnje, s čimer se prispeva k dvigu energijska učinkovitosti vseh subjektov v občini in omogoči večji energijski in ekonomski izkoristek. Pri tem se upošteva dolgoročni razvoj občine na različnih področjih in obstoječe energetska kapacitete. Poleg načrtov oskrbe z energijo vključuje tudi ukrepe za učinkovito rabo energije ter uporabo obnovljivih virov energije. LEK občine je namenjen tudi povečevanju osveščenosti in informiranosti porabnikov o OVE in URE in uvajanja novih energetska rešitev. Izdelava LEK vpliva tudi na druga področja usmeritve razvoja občine od prostorska načrtovanja, ki zagotavlja energijska in distribucijska učinkovitost do učinkovitega urbanega razvoja.

Z zakonom so bili določeni tudi roki za izdelavo lokalnih energetska konceptov, ki je za ne mestne občine do 1.1.2012. LEK se pripravlja za obdobje vsaj 10 let po 5 letih pa se predvideva njegova posodobitev.

3. Finančni vpliv

Sprejetje lokalnega energetska koncepta bo imelo finančne posledice, ki bodo nastale zaradi izvajanja ukrepov v izboljšanje energetska učinkovitosti predvsem na področju javne infrastrukture in osveščanja. Finančne posledice ocenjujemo na začetku izvajanja Lokalnega energetska koncepta, saj se bodo le ti čez čas povrnili zaradi doseženih prihrankov.

Sprejet in potrjen lokalni energetska koncept služi tudi kot podlaga za pridobitev sredstev za financiranje različnih projektov oz. predstavlja pogoj za pridobitev sredstev na predvsem nacionalnih razpisih.

Imenovanje energetska upravljavca

Za izvajanje lokalnega energetskega koncepta skrbi, glede na določila Pravilnika o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetskih konceptov (Uradni list RS, št. 74/09, 03/11) lokalna energetska agencija, če la te na območju občine deluje.

Občina Šenčur je teritorialno vključena v Lokalno energetske agencijo Gorenjske, zato je smiselno, da občina imenuje Lokalno energetske agencijo Gorenjska kot energetskega upravljavca, ki je zadolžen za izvajanje dejavnosti tako na področju občinskega energetskega načrtovanja kot tudi na področju učinkovite rabe energije v stavbah, ki so v lasti ali upravljanju občine.

Izvajalec LEK mora najmanj enkrat letno pripraviti pisno poročilo o njegovem izvajanju in ga predložiti pristojnemu organu občine. Občina mora enkrat letno poročati o izvajanju LEK ministrstvu, pristojnemu za energijo, na določenem obrazcu, ki je sestavni del pravilnika. Občina mora poročilo za preteklo leto oddati do 31. januarja naslednjega leta.

4. Ustreznost LEK

Vsebina, način priprave in spremljanja ter vrednotenja LEK, morajo biti usklajeni s cilji nacionalnega energetskega programa, kar potrjuje minister, pristojen za energijo, z izdajo soglasja k LEK.

5. LEK Občina Šenčur

5.1. ANALIZA STANJA V OBČINI ŠENČUR

SPLOŠNE ZNAČILNOSTI OBMOČJA	
Značilnosti poselitve	<ul style="list-style-type: none"> • 37% prebivalcev občine prebiva v naselju Šenčur (občinsko središče), • prevladujejo strnjena obcestna naselja. • poselitev občine Šenčur je dobro strukturirana v obliki zaključenih naselij: Šenčur, Visoko, Olševak, Voglje, Trboje, Hotemaže, Milje, Srednja vas, Voklo, Prebačevo, Luže, Žerjavka. • demografske analize kažejo, da je v obdobju 1991 – 2002 število prebivalstva naraslo za 764 prebivalcev, v obdobju 2002 - 2010 pa še za nadaljnjih 934 prebivalcev; občina ima pozitiven naravni prirast in velik selitveni prirast
Značilnosti stavb	<ul style="list-style-type: none"> • prevladujejo samostojno stoječe hiše (87,9%), • stanovanjski fond v občini Šenčur je star, večina stanovanj je bila zgrajena pred letom 1990, • večina stanovanj ni bila nikoli prenovljena (71,3%) • 65% zgradb brez toplotne izolacije, 17 % brez toplotne izolacije ali pa je ta neustrezna (skupaj 82%) • 88,3% stanovanj se ogreva s centralnim ogrevanjem, • obstaja velik potencial za prihranek energije.

Klima in podnebje	<ul style="list-style-type: none"> • povprečno trajanje ogrevalne sezone v južnem delu občine med 240 in 250 dnevi, v severnem pa med 250 in 260 dnevi, • povprečni temperaturni primanjkljaj znaša približno 3.500 °C, • povprečna letna višina padavin znaša v južnem delu občine med 1400 in 1500 mm, v severnem delu pa med 1500 in 1600 mm, • za občino je predvsem v zimskem času značilna megla.
Varovana območja: Narava	<ul style="list-style-type: none"> • varovana območja narave so na območju občine zastopana v manjšem obsegu in se nahajajo predvsem v severnem delu občine.
Varovana območja: Kulturna dediščina	<ul style="list-style-type: none"> • veliko število enot profane kulturne dediščine in dve območji naselbinske dediščine (Šenčur, Voglje), kar predstavlja omejitve pri izvedbi ukrepov na področju OVE in URE..
Prostorski razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • predvidena so tri območja za stanovanja, ki se bodo urejala z OPPN, v naseljih Šenčur, Visoko in Milje; na teh območjih je predvidena gradnja večjih gostoto do 60 preb/ha, • predvideni sta dve območji za centralne dejavnosti, ki se bosta urejali z OPPN, v naseljih Šenčur in Visoko, • razpoložljive proste površine na območju poslovne cone Šenčur, • prosta stavbna zemljišča v vseh naseljih v občini, predvsem kot zapolnitev ali zaokrožitev obstoječih poselitvenih območij, • območja zmerne urbanizacije so naselja Hotemaže, Milje, Srednja vas in Trboje, sem se usmerja gradnja zmernih gostot do 40 preb/ha, • v ruralna naselja Olševke, Luže, Voklo, Voglje se usmerja gradnja manjših gostot do 25 preb/ha
RABA ENERGIJE PO VRSTI UPORABNIKOV	
Gospodinjstva	<ul style="list-style-type: none"> • prevladujoč vir ogrevanja je kurilno olje s katerim se ogreva 64,4% stanovanj, les kot OVE je zastopan s 29,2%, • skupna poraba primarne energije v občini Šenčur je v primerjavi s Slovenjo na prebivalca višja za 4 % • stroški rabe energentov za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode so v letu 2010 znašali 2.189.783 € • v primeru rabe energenta kurilno olje je poraba le-tega na prebivalca za 50% večja kot v Sloveniji.

Javne stavbe	<ul style="list-style-type: none"> • večina objektov se ogreva na UNP, ki je najdražja oblika ogrevanja; • več stavb ima težave pri ogrevanju sanitarne vode, za ogrevanje sanitarne vode niso izkoriščeni obnovljivi viri; • v nekaterih stavbah se ne izvajajo v dovolj veliki meri organizacijski ukrepi, ki bi lahko zmanjšali porabo energije; • v več stavbah je nastavljena temperatura previsoka; • nekatere stavbe so povsem neizolirane • za javne stavbe je potrebno izvesti ukrepe z namenom znižanja energijskega števila v razred ciljne vrednosti, saj obstajajo rezerve; • trenutno še ni vzpostavljenega energetskega knjigovodstva
Gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> • v poslovnih subjektih ni izvedenih energetskih pregledov podjetij oz. okoljskih pregledov podjetij, ni izvedenih študij izvedljivosti alternativnih sistemov ogrevanja, optimizacije proizvodnih procesov; • slaba zastopanost OVE in URE
Promet	<ul style="list-style-type: none"> • odsotnost baze podatkov glede porabe energentov na področju prometa; potrebno je izboljšati kvaliteto podatkov za ciljno zmanjšanje emisij.
PROIZVODNI IN DISTRIBUCIJSKI ENERGETSKI SISTEMI	
Raba električne energije	<ul style="list-style-type: none"> • glavni porabnik električne energije v občini Šenčur predstavljajo gospodinjstva, ki porabijo okrog 58 % električne energije, sledi ostali odjem z 38%. • poraba energije za javno razsvetljavo na prebivalca nad ciljno vrednostjo za 110%. • gospodinjstva v občini Šenčur porabijo za več električne energije kot je slovensko povprečje.

<p>Analiza oskrbe z zemeljskim plinom in utekočinjenim naftnim plinom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaradi relativno mladega plinovodnega omrežja je izkoriščenost omrežja minimalna • gradnja plinovodnega omrežja se načrtuje do leta 2015, ko naj bi bilo plinovodno omrežje v večini zgrajeno. Po letu 2015 se predvideva gradnja manjših odsekov in gradnja hišnih priključkov. • vzpostavitev sistema daljinske oskrbe s plinom, s čimer se bodo ekološko nesprejemljiva goriva zamenjala. Oskrba s plinom je vzpostavljena v poslovni coni Šenčur ter še v naselju Voge na Miljah. Začela se je gradnja Milje, Visoko, Luže, v naslednjih petih letih se načrtuje še začetek gradnje v Hotemažah, Olševku, Srednji vasi in del Šenčurja, nato je predvidena podelitev koncesije za južni del občine; • spodbujanje sproizvodnje električne energije in toplote energije v vseh možnih kombinacijah uporabe goriv ter z možnostjo uporabe tudi za hlajenje objektov (plinska kogeneracija, kogeneracija v kotlovnici na obnovljivi vir energije,...).
<p>PREDVIDENA RABA ENERGIJE V OBČINI NA PODLAGI NAČRTOVANIH NOVOGRADENJ</p>	
<p>Izračuni kažejo, da bodo v občini – izračuni kažejo, da bodo v občini Šenčur (ob zgoraj navedenem trendu izdaje gradbenih dovoljenj) dodatno potrebovali 1.917.628 kWh primarne energije za ogrevanje in gretje sanitarne vode na leto; od tega bo potrebno vsaj 25% zagotoviti iz obnovljivih virov, kar znaša 479.407 kWh.</p>	
<p>LOKALNI OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE IN DRUGI ENERGETSKI POTENCIALI</p>	
<p>Potencial izrabe energija sonca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Šenčur ima letni globalni obsev med 4.400 in 4.500 MJm⁻², kvaziglobalni obsev pa se giblje med 4.200 in 4.400 MJm⁻². • na območju občine Šenčur so potenciali za izkoriščanje sončne energije; • primerni so tako sistemi za pridobivanje električne energije (sončna elektrarna) kot za ogrevanje sanitarne vode ; • sisteme za izkoriščanje sončne energije naj se prednostno namešča na že obstoječe objekte;
<p>Potencial izrabe energije vetra</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na območju občine Šenčur ni potenciala za izkoriščanje vetrne energije
<p>Potencial proizvodnje bioplina</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na območju občine Šenčur obstaja potencial za pridobivanje energije iz gnojevke.
<p>Potencial lesne biomase</p>	<ul style="list-style-type: none"> • občina Šenčur je manj primerna za rabo lesne biomase.
<p>Potencial izrabe geotermalne energije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na določenih predelih obstaja velik potencial za izrabo geotermalne energije, izrabe geotermalne energije bi bilo potrebno dodatno proučiti.
<p>Vodni potencial</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na območju občine Šenčur ni potenciala za izkoriščanje vodne energije.
<p>Potencial izrabe odpadkov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Občina Šenčur ne bo izrabljala odpadkov v energetske namene

5.2. CILJI LEK Občine Šenčur

Cilji LEK Šenčur izhajajo iz državnih strateških dokumentov in mednarodnih zavez. Cilji prikazani spodaj predstavljajo izhodišče za določitev ukrepov in izvajanje aktivnosti v Občini Šenčur.

a.) Učinkovita raba energije

- izboljšanje URE za 20% do leta 2020 glede na pričakovano rabo
- URE kot prednostno področje razvoja; rast in delovna mesta

Operativni cilji:

- nič energijske stavbe - 100 % delež skoraj nič energijskih stavb od l. 2020, v javnem sektorju od 2018
- javni sektor - zmanjšanje stroškov z URE
- električna energija – zaustavitev rasti na ne več kot +12% do 2030 glede na pričakovano rabo

b.) Raba energije v prometu

Vzpostavitev podpornega okolja za:

- učinkovita vozila z motorjem na notranje zgorevanje
- varčna vožnja in smotrna uporaba vozil
- električna akumulatorska vozila in vozila na vodik
- polnilna infrastruktura za električna akumulatorska vozila in vozila na vodik
- polnilna infrastruktura za stisnjen zemeljski plin (SZP) in utekočinjen zemeljski plin (UNP)
- primešavanje biogoriv dizelskemu gorivu in bencinom
- biogoriva in ostali OVE v javnem prometu in kmetijstvu
- SZP v javnem potniškem prometu

c.) Obnovljivi viri energije

- OVE promet: 10%
- OVE toplota: 33%
- OVE električna energija: 39%

Operativni cilji:

- 15% električne energije iz razpršene proizvodnje OVE
- 80% OVE+SPT v sistemih daljinskega ogrevanja do 2020 (najmanj 20% OVE)

d.) lokalna oskrba z energijo

Zagotoviti podporno okolje za:

- prehod na vire z nizkimi izpusti CO₂ (pod 0,2 kg CO₂/kWh)
- razširitev omrežij in nova omrežja za oskrbo s toploto
- daljinska oskrba s hladom
- učinkovitost sistemov, zmanjšanje toplotnih izgub
- napredne tehnologije vodenja procesov

5.3. UKREPI IN AKTIVNOSTI LEK OBČINE ŠENČUR

V nadaljevanju so po posameznem ukrepu podane aktivnosti. Pod aktivnost je mišljen projekt oziroma delovni sklop. Detajlneje je način izvajanja pod-aktivnosti posameznega projekta oziroma delovnega sklopa predstavljen v projektnih nalogah, ki so opisane za posamezne aktivnosti (projekte oziroma delovne sklope). Znotraj projektne naloge so podani: nosilec aktivnosti, oseba, odgovorna za koordinacijo aktivnosti, rok predvidene izvedbe aktivnosti (terminski načrt izvajanja aktivnosti), pričakovani rezultati (kratek opis projekta in njegovih učinkov), celotna vrednost aktivnosti (finančni načrt izvajanja aktivnosti), kjer je opredeljen delež občine v financiranju in ostali predvideni viri financiranja. Aktivnosti po posameznem ukrepu so podane v spodnji preglednici.

UKREPI	AKTIVNOST	TERMINSKI PLAN	STROŠKI	NOSILEC
OVE in URE Proizvodni in distribucijski sistemi	Izdelava študije izvedljivosti za izvedbo skupnih sistemov (ogrevanje /hlajenje) na območjih, kjer ni predvidena izgradnja plinovodnega omrežja (DOLB)	2015-2020	12.000 15.000€	- Občina
	Izdelava študije izvedljivosti za možnost uporabe geotermalne energije	2015-2020	4.000 €	Občina
	Izboljšava sistema distribucije električne energije	2012-2020		Distributer (pridobitev novih ponudb)
OVE-Javni sektor	Postavitev sončne fotonapetostna elektrarna MFE OŠ Šenčur	2011/2012	-	Občina
	Postavitev sončnih elektrarn na strehah javnih objektov	2012-1 2020	-	Občina
	Preučitev možnosti nakupa električne energije iz OVE	2013	-	Občina
	Vzpostavitev registra za spremljanje stanja kotlovnice	2012	-	MOP
	Uvajanje zelenega javnega naročanja	2012-2020	-	Občina
	Preučitev možnosti prehoda v rabi energenta posameznega javnega	2013-2014	1.000 €	

UKREPI	AKTIVNOST	TERMINSKI PLAN	STROŠKI	NOSILEC
	objekta na OVE			
Promet	Vzpostavitev podpornega okolja za trajnostno mobilnost	2012-2020		Občina
	-POLNILNICA	2013	1.000 €	
	Razvoj kolesarskega omrežja	2012-2013 2013-2020	150.000 €	Občina
	Študija o uvajanju OVE v javnem potniškem prometu	2012-2020	6.000 €	JP/Občina
URE-Javni sektor	Izvajanje sanacij javne razsvetljave	2012-2016	50.000€/leto	Občina
	Uvedba energetskega knjigovodstva v javnih stavbah	2012-2017	10.000 €	Občina
	Izvedba razširjenih energetskih pregledov javnih stavb in uvajanje energetskih izkaznic	2012-2015 Objekt občinska stavba	od 3.500-8.000 €/objekt	Občina
	Uvedba varčevalnih ukrepov v javnih objektih	2012-2020	1000 €/leto	Občina
	Energetska sanacija javnih objektov	2018-2020	cca. 200.000 € po objektu	Občina
URE in OVE_Industrija	Izvajanje spodbujanja in uvajanja URE in OVE v podjetjih; spodbujanje energetske in okoljske učinkovitosti (promocija URE in OVE), podpora pri uvajanju energetskih standardov	2012-2020	-	Občina/podjetja
URE in OVE_Gospodinjstvo	Priprava načrta promocijskih aktivnosti URE in OVE v gospodinjstvih	2012-2020	-	Občina, EN svet
Energetska varčna gradnja	Zagotavljanje URE pri prostorskem načrtovanju	2012-2020	-	Občina
	Oprelitev obveznosti glede energetske varčne gradnje in sistemov v ustreznih občinskih aktih	2012-2020	2.500 €	Občina
	Gradnja nizko energijskih občinskih javnih objektov	2012-2020		Občina

UKREPI	AKTIVNOST	TERMINSKI PLAN	STROŠKI	NOSILEC
	-vrtec Visoko		1 mio.	Občina
Energetski menedžment	Izvajanje energetskega menedžmenta	2012-2020	2.000 €/leto	Občina, LEAG